

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2018. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: 2. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 70

Potpis članova Županijskog povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Ispit se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuje se Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadatcima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

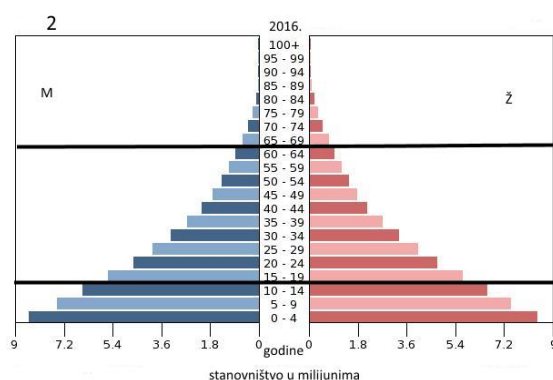
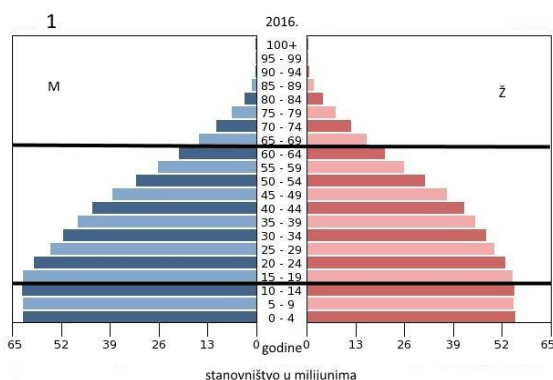
Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadatcima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

U PRVA ČETIRI ZADATKA JEDAN JE ODGOVOR TOČAN. ZAOKRUŽI SLOVO ISPRED TOČNOG ODGOVORA.

- 1 ☐ 1. Koji tip cirkulacije predstavlja transhumantno stočarstvo?
a) dnevnu b) tjednu c) mjesečnu d) sezonsku
- 1 ☐ 2. Koji je od navedenih klimatskih tipova najmanje privlačan za život?
a) BS b) BW c) Cf d) Cs
- 1 ☐ 3. Koji je proces izravno povezan sa sekundarnom urbanizacijom?
a) deagrarizacija b) deruralizacija c) ruralni egzodus d) gentrifikacija
- 1 ☐ 4. Koji je ispravan poredak danih država prema stopi prirodne promjene stanovništva 2014. godine poredanih od one koja je imala najmanju prema onoj koja je imala najveću prirodnu promjenu?
a) Australija – Ukrajina – Argentina – Egipat b) Ukrajina – Australija – Argentina – Egipat
c) Argentina – Ukrajina – Egipat – Australija d) Australija – Ukrajina – Egipat – Argentina

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENIH DIJAGRAMA DOBNO-SPOLNE STRUKTURE STANOVNIŠTVA.

Prostor za računanje:

- 2 ☐ 5. Među ponuđenim vrijednostima indeksa mladosti odaberi dvije i upiši na odgovarajuće crte u rečenicama: 105, 438, 58 i 1479.

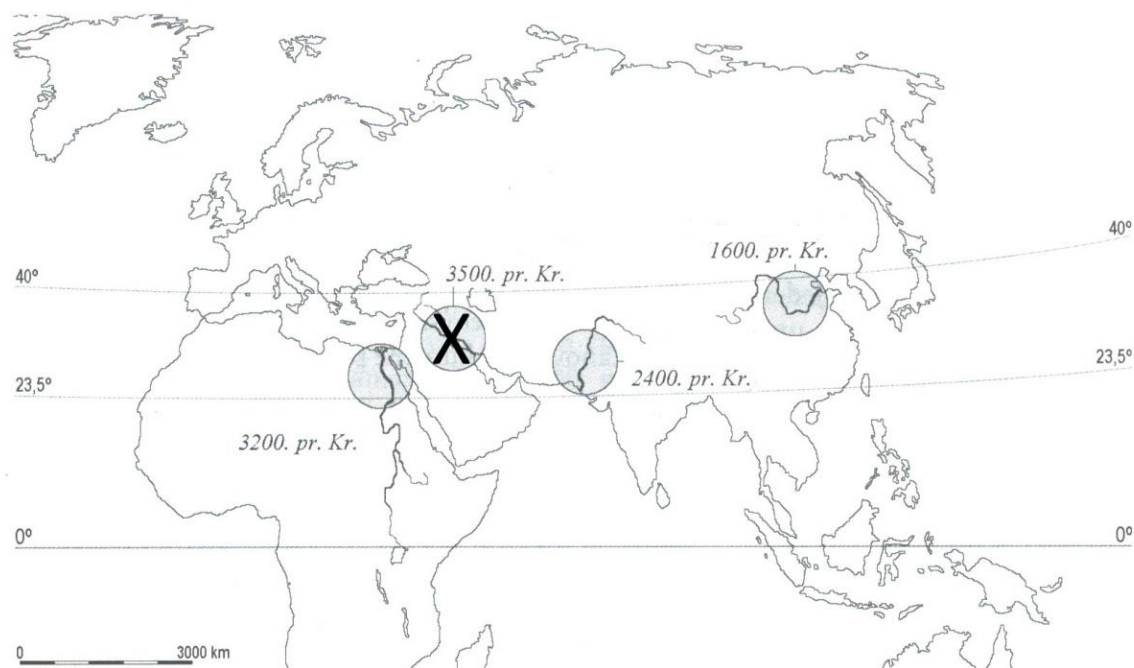
Primjer dobno-spolne strukture stanovništva označen **brojem 1** imao je 2016. godine indeks mladosti _____, a primjer dobno-spolne strukture označen **brojem 2** imao je iste godine indeks mladosti _____.

- 2 ☐ 6. Među navedenim državama odaberi dvije i upiši imena država na odgovarajuće crte u rečenicama: Etiopija, Indija, Tunis, Njemačka, Kina.

Primjer dobno-spolne strukture iz 2016. godine označen **brojem 2** odnosi se na državu čije je ime _____, a primjer dobno-spolne strukture stanovništva označen **brojem 1** iz 2016. godine odnosi se na državu čije je ime _____.

- 2 ☐ 7. Primjer dobno-spolne strukture stanovništva označen **brojem 1** pripada tipu dobne strukture koji se naziva _____ tip stanovništva, a primjer dobno-spolne strukture označen **brojem 2** pripada tipu dobne strukture koji se naziva _____ tip stanovništva.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE.

2 8. Prve civilizacije razvile su se na granici dvaju toplinskih pojasa. Nazivi tih toplinskih pojasa su: _____ i _____ toplinski pojas. Najstarija od njih razvila se u nizini koja je označena znakom X. Ime te nizine je _____.

3 9. Temeljna djelatnost civilizacije čije je područje označeno znakom X bila je _____, a omogućile su je dvije rijeke. Od tih dviju rijeka, ime rijeke koja izvire južnije je _____, a ime rijeke koja izvire sjevernije je _____.

U SLJEDEĆEM ZADATKU POVEŽI PAROVE UPISIVANJEM ODGOVORA NA CRTU ISPRED PONUĐENIH ODGOVORA. TRI CRTE MORAJU OSTATI PRAZNE.

2 10. Poveži opise s pripadajućom starom industrijskom regijom.

A) gospodarski centar u toj regiji je Strasbourg

B) gospodarski centar u toj regiji je Dortmund

_____ Ruhr

_____ Šljonsk (Šleska)

_____ Lorraine

_____ Alsace

_____ Yorkshire

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENIH CRTEŽA I FOTOGRAFIJA.

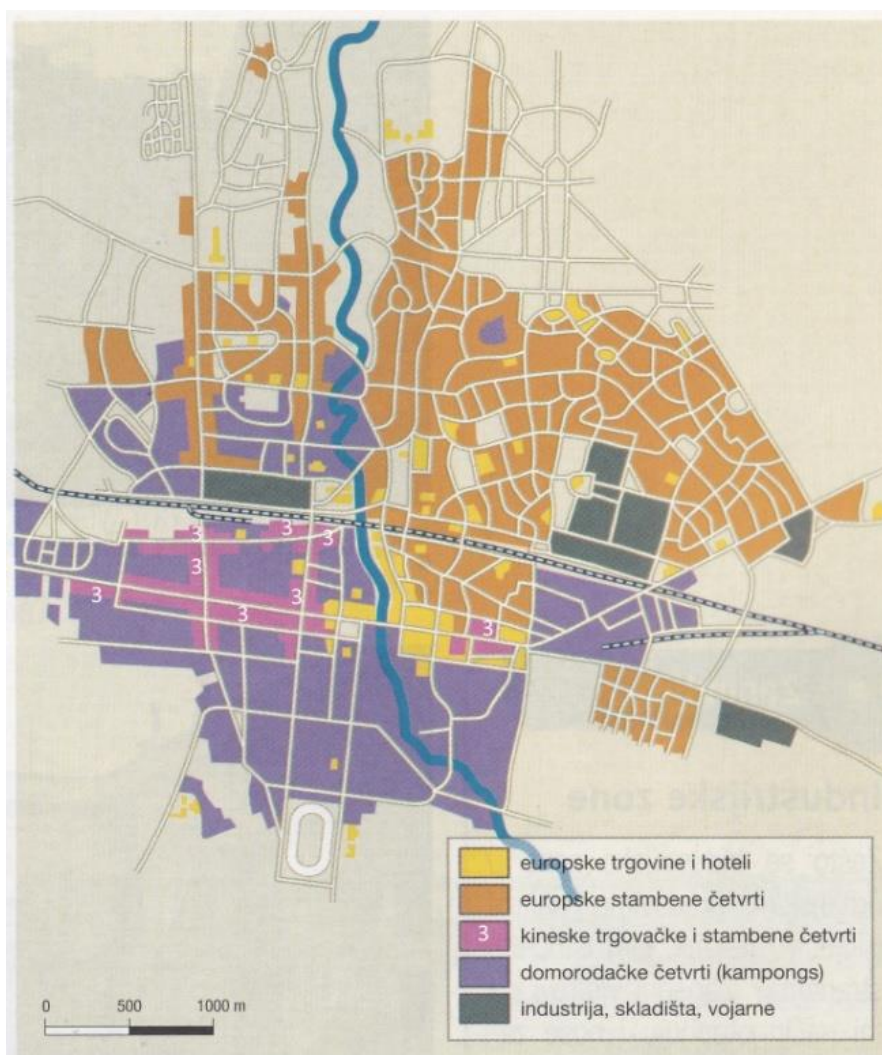
2

11. Ispod fotografija upiši pripadajući naziv tipa ruralnog pejzaža.

2

12. Na crte ispod crteža upiši naziv složene strukture grada s obzirom na porijeklo njegovih stanovnika i ime regije za koju je grad takve strukture karakterističan.

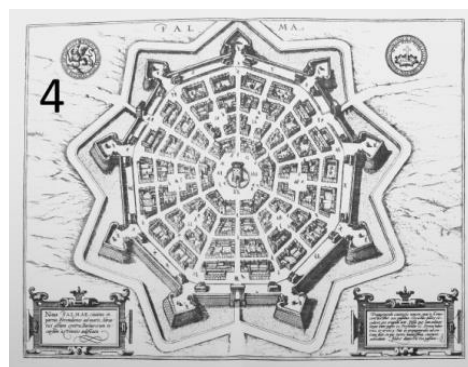
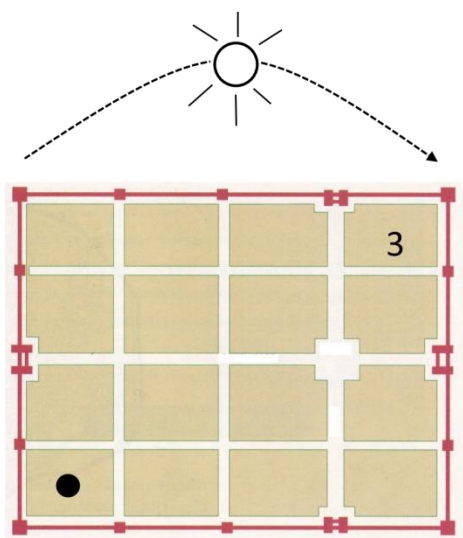
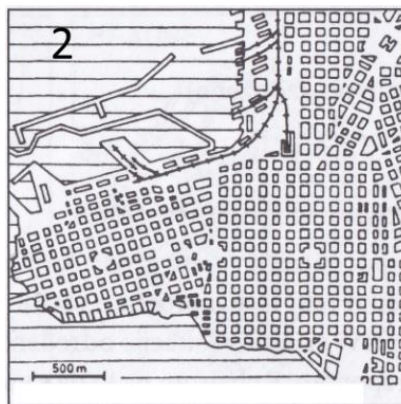
Naziv strukture grada: _____

Ime velike regije Monsunske Azije: _____ Azija

3	
---	--

 13. Primjer tlocrta grada karakterističnog za Latinsku Ameriku označen je brojem _____. Naziv za pravilnu mrežu ulica prikazanu primjerom označenim brojem 4 je _____ mreža ulica.

Kronološki poredaj brojeve gradova tako da broj najstarijeg grada bude na prvom, a broj najmlađeg na posljednjem mjestu. ____ - ____ - ____ - ____.

3	
---	--

 14. Naziv kulturno-genetskog tipa grada kojemu pripada grad označen brojem 1 je _____ grad.

Na tlocrtu grada označenom brojem 3 ucrtaj znak **X** na južna gradska vrata. Dio grada označen krugom nalazi se na _____ grada (upiši **naziv** strane svijeta).

U SLJEDEĆIH ŠEST ZADATAKA DOPUNI REČENICE UPISUJUĆI ODGOVORE NA CRTE.

2	
---	--

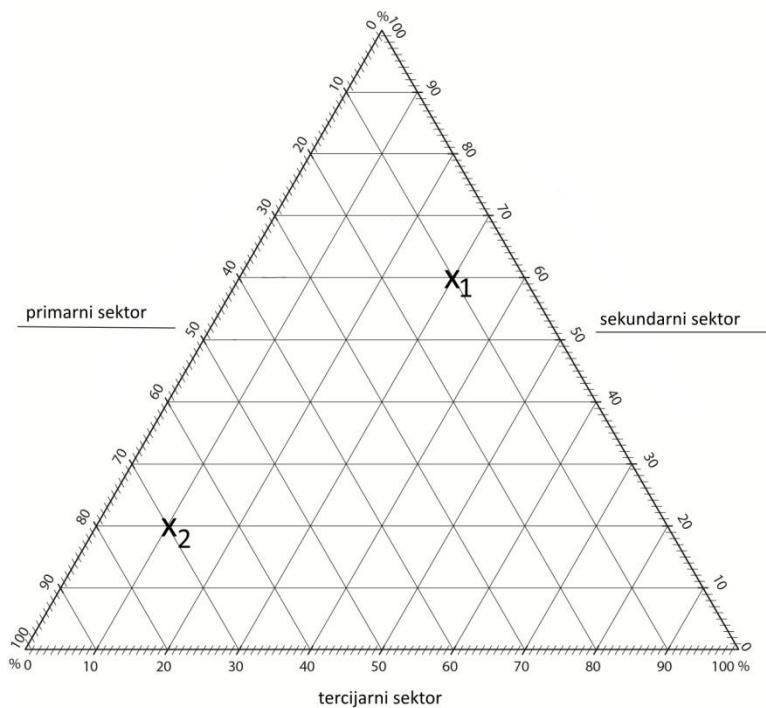
 15. Prostorna pokretljivost kojom osoba mijenja mjesto stalnog boravka naziva se _____, a prostorna pokretljivost kojom se osoba uvijek vraća u svoje odredište naziva se _____.

2	
---	--

 16. Ime države u kojoj se 2017. godine nalazio najveći broj megagraдова na Zemlji je _____, a ime trajno naseljenog kontinenta na kojem iste godine nije bilo megagraдова je _____.

- 2 17. Na crte upiši nazive podtipova (trendova) općeg kretanja stanovništva koji pripadaju III. kvadrantu na dijagramu rasipanja, a u zagrade iza crta njihov simbol (slovnu i brojčanu oznaku).
 _____ ()
 _____ ()
- 2 18. Prema stupnju centraliteta u Hrvatskoj najviši stupanj imaju _____ centri (upiši naziv), a najniži stupanj centraliteta u Hrvatskoj imaju _____ centri (upiši naziv).
- 1 19. Usitnjavanje zemljišnog posjeda naziva se _____.
- 1 20. Najveća količina električne energije u Norveškoj danas se proizvodi od izvora energije čiji je naziv _____.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENOG TRIANGULARNOG DIJAGRAMA.

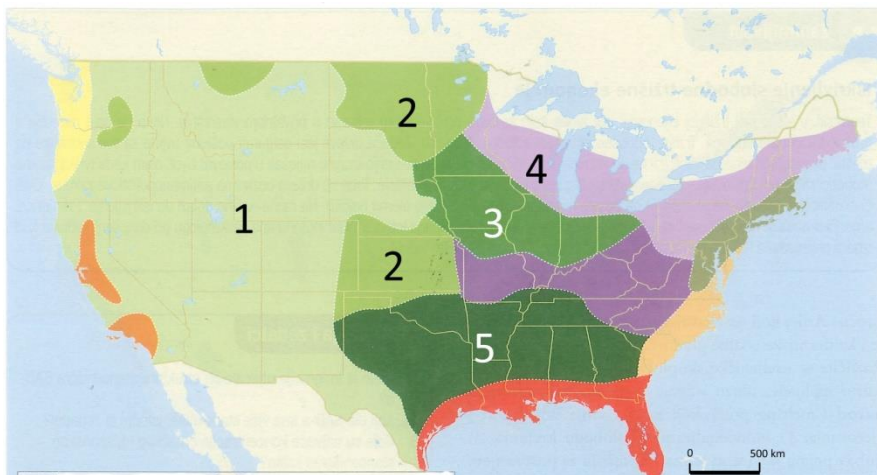

- 3 21. Upiši na crte vrijednosti udjela zaposlenih u pojedinom sektoru djelatnosti u primjeru države označene s **X₁** (oznake na osima govore o smjeru čitanja vrijednosti na pojedinoj osi).
 primarni sektor _____, sekundarni sektor _____, tercijarni sektor _____
- 2 22. Primjer države označen oznakom **X₁** prema udjelu zaposlenih u pojedinom sektoru djelatnosti pripada _____ tipu država, a primjer države označen oznakom **X₂** prema udjelu zaposlenih u pojedinom sektoru djelatnosti pripada _____ tipu država.

**U SLJEDEĆIH SEDAM ZADATAKA DVA SU TOČNA ODGOVORA. ZAOKRUŽI SLOVA
ISPRED TOČNIH ODGOVORA.**

- 2** ☐ 23. Koje od navedenih država imaju danas stupanj urbanizacije veći od 80 %?
a) Niger b) Pakistan c) Kuvajt d) Ukrajina e) Urugvaj
- 2** ☐ 24. Koji se od navedenih naziva „divljih naselja“ koriste u Latinskoj Americi?
a) gecekundu b) cheris c) jhuggis d) callampas e) mocambos
- 2** ☐ 25. Koje od navedenih država danas imaju monocentrične urbane sustave?
a) Urugvaj b) Mađarska c) SAD d) Slovenija e) Švicarska
- 2** ☐ 26. Za koje je od navedenih regija u ovom trenutku doba redovite berbe grožđa?
a) Kaapland b) Katalonija c) Champagne (Šampanja) d) Sjeverni otok e) Porajnje
- 2** ☐ 27. Za koje je od navedenih država karakterističan rast ebanovine i mahagonija?
a) Malta b) Republika Koreja c) Gabon d) Papua Nova Gvineja e) Novi Zeland
- 2** ☐ 28. Koji su gradovi planski razvijani kao novi glavni gradovi svojih država zbog razvoja unutrašnjosti nakon dekolonizacije?
a) Mandalay b) Yamoussoukro c) Ciudad de Mexico d) Abuja e) Dar es Salaam
- 2** ☐ 29. Koje su od navedenih tvrdnji karakteristične za postindustrijsku fazu urbanizacije?
a) na selu živi manje od 30 % stanovništva
b) većina afričkih država se nalazi u toj fazi urbanizacije
c) širi se gradska regija
d) većina ljudi radi u sekundarnom sektoru
e) intenzivne su konačne migracije na relaciji selo-grad

**SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE POLJOPRIVREDNIH
PODRUČJA I POJASEVA U SJEDINJENIM AMERIČKIM DRŽAVAMA.**

- 3** ☐ 30. Koji je naziv (pod)tipa tržišne poljoprivrede karakterističnog za područje označeno brojem 1?

Koji je naziv (pod)tipa tržišne poljoprivrede karakterističnog za pojaseve označene brojevima 2 i 3?

Kojim je brojem označen pojas koji je obilježila radna snaga stigla prisilnom migracijom u prošlosti?

Naziv tog pojasa je _____ pojas (belt) (upiši naziv na hrvatskom ili engleskom jeziku).

POSLEDNJIH PET ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE SVIJETA.

3 31. Upiši na kartu u ponuđene države odgovarajuću visinu HDI 2015. godine. Ponuđene države su Bolivija, Poljska i Tanzanija, a visina dohotka se označava brojevima: **1** – niski HDI, **2** – srednji HDI, **3** – visoki HDI i **4** – vrlo visoki HDI.

2 32. Koje je ime europske (ne euroazijske) države koja je u posljednjih pet godina na tome kontinentu prva po količini ulovljene morske ribe? _____
Najveći dio obala te države oplakuje more čije je ime _____ more .
Upiši broj **5** u to more.

2 33. Upiši broj **6** u državu koja je u posljednjih pet godina najveći proizvođač nafte izvan OPEC-a. Ime te države je _____ .
Upiši broj **7** u državu koja danas ima najveće procijenjene zalihe nafte na oba američka kontinenta.
Ime te države je _____ .

2 34. Najveći proizvođač ugljena u Aziji iza Kine u posljednjih pet godina je država čije je ime _____ . Upiši broj **8** u tu državu.
Najveći broj nuklearnih reaktora u Aziji u posljednjih pet godina ima država čije je ime _____ . Upiši broj **9** u tu državu.

2 35. Koje je ime mora u kojemu se nalazi Dogger Bank? _____ more
Upiši broj **10** u to more.
Koje je ime ribom bogatog mora koje oplakuje zapadne obale Kamčatke? _____ more. Upiši broj **11** u to more.